

Almanya Yeraltında Karbon Dioksit Depolamaya Başladı

Almanya, Avrupa'nın ilk karbon dioksit depolama sahasının açılış törenini 1 Temmuz'da yaptı. Berlin'in batısında Ketzin bölgesinde bulunan saha, CO2SINK (Karbon dioksit yutağı) adı verilen Avrupa projesinin bir parçası. Karbon dioksitin yeraltındaki kayaçların içine hapsedilerek depolanmasını amaçlayan projede, Potsdam'da bulunan Ulusal Yerbilim Enstitüsü'nün küresel ısınmayla mücadele konusunda çok etkili bir yöntem izleniyor.

Gazın yeraltına pompalanması, 1 Temmuz'daki törenle başladı. Enstitü

bu sahada 60.000 ton sera gazını, önümüzdeki iki yılı aşkın bir sürede, 600 m'den daha derindeki, tuzlu su içeren, gözenekli kayaçların içine pompalayacak.

Enstitü'nün bilim yöneticisi, Reinhard Huettl, karbon dioksitin yeraltında depolanmasının küresel ısınmayı yavaşlatabileceğini, bunun da bilim insanlarına alternatif enerji kaynaklarını geliştirme çabalarında

zaman kazandıracağını belirtti. Huettl, "Etkili bir sera gazı olan karbon dioksitin depolanması, 'karbon dioksit içeriği düşürülmüş' enerji teknolojisinin geliştirilmesinde zaman kazanmak için iyi bir seçenek sunuyor." dedi. Huettl'a göre Ketzin'deki saha, küresel ısınmaya yol açan başlıca gazla ilgili çalışmaların yürütüleceği "dünya çapında ilk ve tek laboratuvar" olacak. Bazı çevreci gruplara endüstrinin neden olduğu karbon salımının yeraltında depolanması konusunda tedirgin. Bunlardan biri de Greenpeace. Greenpeace'e göre bu yöntemin, yüksek miktarda zehir içeren yeraltı sızıntılarına yol açma riski var.

Pınar Dündar

<http://www.physorg.com/news134055385.html>

Peru'da İnkâ Öncesi Dönemden Mezar Bulundu

Arkeologlar 1600 yıl önce yaşamış, İnkâ dönemi öncesinden bir yerli liderin bozulmamış mezarını buldu. Kazı gurubunun lideri, bulunan mezarın Peru'nun eski Moçika kültürüyle ilgili sır perdesini aralamaya yardımcı olabileceğini belirtti. Huaca del Pueblo adı verilen mezar, Lima'nın yaklaşık 770 km kuzeyindeki Lambayeque eyaletinde.

Kazı, Moçika kültürünün MÖ 100 ile MS 600 arasında geliştiği kıyı bölgesindeki (şu anda ıssız olan) bir alanda yapıldı. Mezardaki buluntular aynı bölgede 20 yıl önce bulunan ve son dönemde gerçekleşen en önemli arkeolojik keşiflerden biri sayılan Sipan buluntularıyla benzerlik taşıyor. Her iki alanda da Moçika kültürünün önemli kişilerine ait, karmaşık yapı teknikleriyle inşa edilmiş ve sanat eserleri içeren mezarlar bulunuyor. Kanadalı arkeolog Steve Bourget bunun kesinlikle birinci sınıf bir buluntu olduğunu çünkü ayrıntılarla dolu

birçok ikonograf içerdiğini belirtiyor. Bourget'e göre verilerin sağlanmasını yapmak ve bunları Sipan ve benzeri yerlerdeki buluntularla karşılaştırmak çok keyifli olacak.

1986'dan beri bölgede çalışan Bourget mezarın 14 taç, çeşitli maskeler, mücevherler ve gelişmiş bir teknolojinin göstergesi olan bakırdan yapılmış nesnelere içerdiğini söylüyor. Bourget'e göre buluntu önemli olmasına karşın Sipan'dakiler kadar kayda değer değil. Araştırmacılar eski nesnelere koleksiyonculara satmak için yapılan mezar hırsızlığının uzun bir geçmişe dayandığı Peru'daki öteki birçok arkeolojik buluntunun tersine mezarın iyi korunduğunu vurguluyor.

Bourget çalıştığı kazı alanı iyi korunduğu için söz konusu buluntuların yok olmaktan kurtulduğunu belirtiyor. 2006'da İngiliz polisi Londra'daki bir evde Moçika kültürüne ait altından yapılmış ve insanı andıran desenlerle bezeli mitolojik bir ahtapotan oluşan bir hazine ele geçirmişti. Bu hazine daha az bilinen bir kazı alanından 1988'de çıkmıştı.

Şeyma Bayrak

<http://www.abc.net.au/news/stories/2008/07/06/2295710.htm?site=science&topic=latest>

